

ISSN 2080-7759

Biuletyn
Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątnej

R. 6

Nr **5** (35)

Wrzesień-październik **2013** r.

7.04 Tematyka twórczości artystycznej

Pracownia UKD
Instytut Bibliograficzny
Biblioteka Narodowa

Aktualności

I. Warsztaty JHP BN i UKD

W dniach 11-13 września 2013 r. odbyły się XV Ogólnopolskie Warsztaty Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej i Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej. Dzień trzeci (13 września 2013 r.) poświęcony był UKD.

Podczas warsztatów omówiono:

1. Poradnik UKD

Przygotowywany w Pracowni UKD poradnik przeznaczony będzie dla bibliotekarzy stosujących zapis pionowy UKD (wersja BN). Będzie prezentowany w Internecie, co zapewni szeroki dostęp do preferowanej przez BN metody tworzenia zapisu pionowego i szeroki dostęp do aktualnych danych.

2. UDC MRF translator

We współpracy z Konsorcjum UKD podjęto w Pracowni UKD pracę nad adaptacją (tłumaczeniem) na język polski pliku wzorcowego (MRF), tzw. Multilingual MRF, tj. 70.626 symboli. W Internecie udostępniono UDC online – wersję demonstracyjną. Plik wzorcowy UKD (UDC online – wersja angielska) został umieszczony na stronie <http://www.udc-hub.com/>. Usługa ta zapewnia przyjazny dla użytkownika interfejs do wyszukiwania i przeglądania symboli UKD oraz odpowiedników słownych w języku angielskim. W chwili obecnej UDC online dostępny jest w dwutygodniowej wersji demonstracyjnej bezpłatnie.

3. Tablice skrócone UKD

W Pracowni UKD rozpoczęto prace mające na celu przygotowanie kolejnego wydania tablic skróconych UKD. Zbiór analizowany i podlegający selekcji pochodzi z udostępnionego w ramach licencji na prace przed publikacją pliku wzorcowego UKD. Wydanie tablic skróconych jest przewidywane na 2016 r. Na warsztatach omówiono rozbudowę działu 94(438) w perspektywie nowego wydania tablic UKD.

4. Organizacja zbiorów w wolnym dostępie do półek

Omówiono zbiory uporządkowane zgodnie z UKD:

- a. w Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej (CINiBA) w Katowicach; na podkreślenie w CINiBA zasługuje atrakcyjna komunikacja wizualna; książki w strefach wolnego dostępu

podzielone są na 9 działów UKD (każdy oznaczony kolorem); w obrębie tych działów dokonano dalszych szczegółowych podziałów, zgodnych z UKD.

- b. w księgozbiorze podręcznym Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej w Gliwicach; książki są klasyfikowane z pomocą języka JHP KABA, natomiast porządkowanie w wolnym dostępie zgodne jest z UKD.

5. Wyszukiwaniem symboli UKD w zapisie poziomym UKD

Takie wyszukiwanie zostało przedstawione na przykładzie wyszukiwania pełnego zapisu poziomego symboli UKD w systemie PROLIB w sieci bibliotek pedagogicznych woj. podkarpackiego. System PROLIB wyszukuje po frazie w każdym indeksie – w tym po częściach symboli UKD traktując je jako frazę; wyszukuje przez symbole podane po znakach łączących : (dwukropku) bądź + (plusie). Takie wyszukiwanie, ze względu na niedostatki systemów informatycznych, obarczone jest błędem. Trafność wyszukiwania jest zbyt szeroka i konieczna jest pomoc bibliotekarza w wyszukiwaniu po UKD.

6. Lokalne systemy klasyfikacji zbiorów

Tematyka ta została przedstawiona na podstawie układów działowych stosowanych w Bibliotece Głównej i bibliotekach specjalistycznych Uniwersytetu Opolskiego.

7. Wykorzystanie systemów klasyfikacji do tworzenia ontologii dziedzinowej

Zaprezentowano analizę procesu tworzenia ontologii dla nauk teologicznych z wykorzystaniem schematów klasyfikacji piśmiennictwa gromadzonego w bibliotekach kościelnych. Przedstawiono metodologię i metody tworzenia ontologii, wybrane schematy klasyfikacji piśmiennictwa z zakresu teologii oraz proces tworzenia ontologii według METHONTOLOGY.

W programie warsztatów znalazły się następujące prezentacje:

- Poradnik UKD – projekt, J. Hys; J. Kwiatkowska
- UDC online, J. Hys; J. Kwiatkowska
- Dział 94(438) w perspektywie następnego wydania tablic skróconych UKD, A. Marsula
- Organizacja zbiorów w magazynach otwartych Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej, Z. Pokusińska; I. Wielgus
- Wykorzystanie UKD do układu działowego zbiorów w księgozbiorze podręcznym Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej, K. Chmura; A. Chmura

- Wyszukiwanie po częściach pełnego zapisu poziomego symboli UKD w systemie ProLib w sieci bibliotek pedagogicznych woj. podkarpackiego, M. Penar
- Schematy klasyfikacji piśmiennictwa z zakresu nauk teologicznych jako źródła i podstawy dla tworzenia ontologii dziedzinowej, J. Szulc
- Lokalne systemy klasyfikacji zbiorów funkcjonujące w Bibliotece Głównej i bibliotekach specjalistycznych Uniwersytetu Opolskiego, D. Szewczyk – Kłos

Prezentacje dostępne są w zakładce [Materiały warsztatowe](#)

II. Konferencja w Hadze

W dniach 24-25 października 2013 r. w gmachu Biblioteki Narodowej w Hadze (Koninklijke Bibliotheek) odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Classification and visualization: interfaces to knowledge” zorganizowana przez UDC Consortium i Bibliotekę Narodową Holandii.

Głównym tematem konferencji były techniki i sposoby zastosowania wizualizacji wiedzy, przede wszystkim w klasyfikacjach dokumentacyjnych. Konferencję podzielono na siedem sesji tematycznych. Omówiono następujące zagadnienia:

- wizualizacja wiedzy,
- kategoryzacja w systemach wyszukiwania informacji ,
- klasyfikacje, interfejsy i architektura informacji,
- języki informacyjne i zachodzące między nimi relacje,
- zastosowanie wizualizacji w Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej i Klasyfikacji Dziesiętnej Deweya.

Ważnym elementem konferencji była prezentacja UDC online demo i UDC MRF translator. UDC MRF tłumaczony jest obecnie na język chorwacki, czeski, holenderski, niemiecki, estoński, francuski, hiszpański.

Konferencja zgromadziła przedstawicieli uczelni, ośrodków naukowych i bibliotek z krajów europejskich oraz z Chin, Stanów Zjednoczonych, Kanady, Meksyku, Brazylii i Ugandy.

Abstrakty i prezentacje z konferencji dostępne są na stronie UDC Consortium: <http://seminar.udcc.org/2013/programme.php>

Materiały konferencyjne zostały również opublikowane w:

Classification and visualization: interfaces to knowledge: proceedings of the International UDC Seminar, 24-25 October 2013, The Hague,

The Netherlands . Edited by Aida Slavic, Almila Akdag Salah & Sylvie Davies. Würzburg: Ergon Verlag, 2013.

Kolejna, piąta już konferencja organizowana przez UDC Consortium, odbędzie się w 2015 r. w Lizbonie.

III. UDC online

We współpracy z Konsorcjum UKD podjęto pracę nad tłumaczeniem pełnego pliku wzorcowego (MRF), tzw. Multilingual MRF, tj. 70.626 symboli. Adaptacji na język polski podjęła się Pracownia UKD z Biblioteki Narodowej wraz ze specjalistami z polskich bibliotek naukowych.

W pierwszym półroczu tłumaczenia (czerwiec-grudzień 2013 r.) zanotowano bardzo duży przyrost przetłumaczonych odpowiedników słownych, not stosowania i przykładów. Ilustruje to:

UDC Multilingual MRF completion statistics

http://www.udcsrv.com/multilingual/trans/stats/php/trans_stats2.php

Field	English	Polish
Caption	70626	7176
Including	10436	1738
Scope Note	1368	287
Application Note	1392	188
Examples	6936	349

Statystyka na dzień 28.06.2013

Field	English	Polish
Caption	70626	14621
Including	10436	2405
Scope Note	1367	372
Application Note	1392	320
Examples	6931	1514

Statystyka na dzień 13.12.2013

BIULETYN UKD NR 5

7.04 TEMATYKA TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ. MOTYWY W SZTUCE

A. Rozbudowa symboli działu 7 Sztuka w Master Reference File (MRF)

Poniższy podział jest podziałem szczegółowym, który nie został przyjęty do tablic skróconych UDC-P058.

7.041 Człowiek (twarz i ciało). Temat rodzajowy

7.041.2 Studia figury ludzkiej

7.041.3 Akt

7.041.5 Portrety

7.041.53 Autoportrety

7.041.6 Draperia. Kostium

7.041.7 Sceny z życia (życie dworskie, życie wiejskie). Sceny rodzajowe. Malarstwo narracyjne

7.041.8 Praca człowieka. Poszczególne zawody

7.042 Zwierzęta

7.043 Rośliny

7.044 Sceny historyczne. Reportaże

7.045 Symbole. Alegorie. Emblematy. Dewizy. Monogramy

7.045.5 Taniec śmierci (Danse macabre)

7.046 Przedstawienia mitologiczne, legendarne i religijne

7.046.1 Mitologia

7.046.2 Legendy. Fantazje. Bohaterowie mitologiczni. Herosi

7.046.3 Tematy religijne w sztuce

7.047 Obrazy natury. Panoramy. Krajobrazy. Pejzaże. Obrazy marynistyczne

7.048 Wzór i ornament linearny. Rodzaje ornamentów (kolorowe lub nie)

7.048.1 Arabeski. Groteski

7.048.3 Sztuka niefiguratywna. Sztuka abstrakcyjna. Sztuka nieprzedstawiająca. Sztuka bezprzedmiotowa

7.049 Inne tematy

7.049.1 Myśli. Uczucia

7.049.2 Przedmioty satyryczne. Karykatury. Postacie groteskowe

7.049.6 Martwa natura

MRF prezentuje znaczną rozbudowę 7.04 w stosunku do rozbudowy przyjętej w tablicach skróconych UDC-P058. W tablicach skróconych wyodrębniono poddziały: 7.04; 7.041.5; 7.044; 7.046.3; 7.049.6.

B. Poddziały analityczne 7.04 w praktyce „Przewodnika Bibliograficznego”

7.04 Tematyka twórczości artystycznej

Tematykę sztuki z wyłączeniem portretów, scen historycznych, tematów religijnych i martwej natury klasyfikuje się symbolem 7.04, np.:

Futbol w świecie sztuki

7.04

Piłka nożna - w sztuce

Sztuka - tematyka

Matki-Polki, Chłopcy i Cyborgi...

7.036/.038(438)

7.04(438)

Feminizm - a sztuka

Kobieta - w sztuce polskiej

Sztuka polska – tematyka - 21 w.

Prerafaelickie odcienie kobiecego piękna

75.035(410)

75.04(410)

Kobieta - w sztuce angielskiej

Sztuka angielska – tematyka - 19 w.

Szata roślinna w krajobrazach malarstwa niderlandzkiego XV wieku

75.04(492)

Rośliny - w sztuce niderlandzkiej

Malarstwo niderlandzkie – tematyka - 15 w.

Od Vogla do Cybisa: ikonografia Pieskowej Skaty (1786-1935)

75.04(4)

76.04(4)

741/744.04(4)

Sułoszowa (woj. małopolskie)|xPieskowa Skała

Grafika europejska|y18-20 w.

Malarstwo europejskie|y18-20 w.

Rysunek europejski|y18-20 w.

7.041.5 Portrety

Wrocławska Rada Miejska w portretach Georga Scholtza Młodszego

75.071(430)

75.041.5(430)

Scholtz, Georg (1622-1677)

Malarstwo niemieckie – historia - 17 w.

Radni - Śląsk - 17 w.

Wrocław (woj. dolnośląskie) – sztuka - 17 w.

Portrety - Śląsk - 17 w.

7.044 Sceny historyczne. Sceny batalistyczne

Jana Matejki Bitwa pod Grunwaldem

75.071(438)

75.044(438)

Matejko, Jan|d(1838-1893). Bitwa pod Grunwaldem

Malarstwo historyczne polskie – historia - 19 w.

7.046.3 Tematy religijne w sztuce

Bruno Tschötschel (1874-1941)

73.071(430)

73.046.3(430)

Tschötschel, Bruno (1874-1941)

Rzeźba sakralna niemiecka - 20 w.

Refektarz w kłodzkim klasztorze franciszkanów na Piasku

75.052(430)

75.046.3(430)

Scheffler, Felix Anton (1701-1760)

Kłodzko (woj. dolnośląskie) - klasztor franciszkanów - refektarz

Malarstwo monumentalne niemieckie – historia - 18 w.

Malarstwo sakralne niemieckie - historia - 18 w.

Dzieje konserwacji ołtarza Wita Stwosza w kościele Mariackim w Krakowie

745.51.046.3(430)

745.51.025(438)

Stwosz, Wit (1447?-1533). Ołtarz Mariacki w kościele Mariackim w Krakowie - ochrona i konserwacja

Ołtarze - ochrona i konserwacja - Polska

7.049.6 Martwa natura

Irysy w sztuce

75.049.6(438)

76.049.6(438)

(084.1)

Kosaciec – w sztuce polskiej

Grafika polska - tematyka

Malarstwo polskie - tematyka

Albumy